

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày tháng 12 năm 2020

BÁO CÁO THUYẾT MINH QUYẾT TOÁN NGÂN SÁCH THÀNH PHỐ NĂM 2019

Căn cứ Luật Ngân sách nhà nước ngày 25 tháng 6 năm 2015;

Căn cứ Thông tư số 343/2016/TT-BTC ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Bộ Tài chính hướng dẫn thực hiện công khai ngân sách nhà nước;

Căn cứ Quyết định số 2231/QĐ-BTC ngày 23 tháng 11 năm 2018 của Bộ Tài chính về việc giao dự toán thu, chi ngân sách nhà nước năm 2019;

Căn cứ Nghị quyết số 35/NQ-HĐND ngày 07 tháng 12 năm 2018 của Hội đồng nhân dân thành phố về dự toán thu ngân sách nhà nước; thu, chi ngân sách thành phố năm 2019;

Căn cứ Nghị quyết số 70/NQ-HĐND ngày 08 tháng 12 năm 2020 về tổng quyết toán ngân sách thành phố năm 2020;

Ủy ban nhân dân thành phố công khai số liệu và báo cáo thuyết minh quyết toán ngân sách thành phố năm 2019 như sau:

A. Tình hình thực hiện thu – chi ngân sách nhà nước năm 2019:

I. Tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn là **410.179,360 tỷ đồng**; đạt 102,77% so với dự toán (399.125 tỷ đồng) và tăng 8,41% so cùng kỳ (378.375,381 tỷ đồng).

Chi tiết các khoản thu như sau:

1. **Thu NSNN phần nội địa: 268.525,754 tỷ đồng**, đạt 98,6% dự toán (272.325 tỷ đồng), tăng 9,71% so cùng kỳ (244.751,151 tỷ đồng). Trong đó:

1.1- **Thu từ khu vực kinh tế: 157.177,841 tỷ đồng**, đạt 89,58% dự toán (175.463 tỷ đồng), tăng 8,98% so cùng kỳ (144.228,627 tỷ đồng). Bao gồm:

- Thu từ doanh nghiệp nhà nước trung ương: **17.298,391 tỷ đồng**, đạt 81,94% dự toán (21.110 tỷ đồng), tăng 0,35% so cùng kỳ (17.237,282 tỷ đồng).

- Thu từ doanh nghiệp nhà nước địa phương: **8.333,702 tỷ đồng**, đạt 94,82% dự toán (8.789 tỷ đồng), tăng 11,27,16% so cùng kỳ (7.489,914 tỷ đồng).

- Thu từ doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài: **64.916,653 tỷ đồng** (trong đó thu về khí thiên nhiên là 1.618,224 tỷ đồng), đạt 84,91% dự toán (76.450 tỷ đồng); tăng 7,92% so cùng kỳ (60.154,823 tỷ đồng).

- Thu từ khu vực công thương nghiệp ngoài quốc doanh: **66.629,095 tỷ đồng**, đạt 96,4% dự toán (69.114 tỷ đồng), tăng 12,27% so cùng kỳ (59.346,608 tỷ đồng).

1.2- Thu từ khu vực khác: 111.347,913 tỷ đồng, đạt 114,96% dự toán (96.862 tỷ đồng), tăng 10,77% so cùng kỳ (100.522,524 tỷ đồng).

2. Thu từ hoạt động xuất nhập khẩu: 118.729,627 tỷ đồng, đạt 109,13% dự toán (108.800 tỷ đồng), tăng 9,92% so cùng kỳ (108.018,771 tỷ đồng).

3. Thu từ dầu thô: 21.977,130 tỷ đồng, đạt 122,1% dự toán (18.000 tỷ đồng) và giảm 9,58% so cùng kỳ (24.305,535 tỷ đồng).

4. Thu viện trợ: 887,193 tỷ đồng.

5. Thu từ các khoản huy động, đóng góp: 59,656 tỷ đồng.

6. Một số yếu tố tác động đến kết quả thu nội địa và xuất nhập khẩu:

6.1. Đối với thu nội địa:

a- Yếu tố tác động tăng thu:

- Kinh tế khởi sắc, thu nhập cá nhân từ tiền lương, tiền công tăng 17,01% so với cùng kỳ. Đồng thời, Thành phố cũng áp dụng nhiều biện pháp quản lý thu thuế đối với cá nhân có thu nhập... nên số thu thuế thu nhập cá nhân năm 2019 tăng 11,56% so với cùng kỳ.

- Công tác thanh tra, kiểm tra, chống thất thu thuế luôn được quan tâm, chú trọng¹.

- Tích cực triển khai thực hiện đồng bộ các giải pháp quản lý nợ thuế, số tiền nợ thuế đã thu được trong năm 2019 là **8.583 tỷ đồng**, tăng 28,93% so với cùng kỳ.

b- Yếu tố tác động giảm thu:

- Năm 2019, ngành bất động sản và xây dựng của Thành phố có sự suy giảm, làm giảm một số khoản thu liên quan như thuế thu nhập cá nhân từ hoạt động chuyển nhượng bất động sản trong năm 2019 giảm 9,14%; lệ phí trước bạ nhà đất giảm 18,29%; tiền sử dụng đất giảm 10,97% so cùng kỳ.

- Do sản lượng dầu giảm làm số thu từ dầu thô giảm 9,58% so cùng kỳ (số thu từ Công ty dịch vụ dầu khí như Tổng Công ty Khí Việt Nam nộp giảm 13,36%, Tổng Công ty cổ phần Vận Tải Dầu Khí nộp giảm 12,38%, Tổng Công ty Dầu Việt Nam nộp giảm 21,54%, CN Tổng Công ty Khí Việt Nam nộp giảm 19,07%...)

6.2. Các yếu tố tác động nguồn thu xuất nhập khẩu:

a- Yếu tố tác động tăng thu:

¹ Năm 2019, ngành Thuế đã thực hiện thanh kiểm tra tại 22.284 doanh nghiệp, đạt 94% kế hoạch thanh tra, kiểm tra năm 2019, tăng 11% so với cùng kỳ năm 2018.

Ngay từ đầu năm 2019, Cục Hải quan thành phố đã chủ động xây dựng các giải pháp tổng hợp thu và chống thất thu NSNN, nên:

+ Kịp thời phát hiện các hành vi khai sai mức thuế hưởng thuế suất ưu đãi đặc biệt, thuế suất ưu đãi, thuế suất thông thường, thuế tự vệ, chống bán phá giá: truy thu, thu hồi nợ NSNN 8,149 tỷ đồng.

+ Thực hiện tham vấn và kiểm tra sau thông quan đã chủ động đẩy mạnh công tác thu thập, phân tích, xử lý thông tin kịp thời phát hiện, truy thu tiền thuế khai thiếu; qua đó góp phần tăng thu cho NSNN 445,92 tỷ đồng.

+ Xử lý nợ thuế và thu hồi nợ thuế được 80,521 tỷ đồng, đạt 37,54% kế hoạch.

+ Công tác kiểm tra, rà soát mã số hồ sơ đã góp phần tăng thu cho NSNN 64,46 tỷ đồng.

+ Công tác chống buôn lậu và gian lận thương mại đã được cơ quan hải quan tích cực và quyết liệt triển khai; qua đó kịp thời phát hiện, bắt giữ nhiều vụ việc lớn, có tính chất phức tạp, mức độ nguy hiểm, góp phần chống thất thu NSNN, bảo vệ lợi ích người dân, doanh nghiệp, đảm bảo an ninh kinh tế, xã hội. Kết quả năm 2019 cơ quan hải quan đã bắt giữ và lập biên bản 1.664 vụ, với giá trị là 1.656,018 tỷ đồng.

b- Yếu tố tác động giảm thu:

- Cắt giảm thuế theo lộ trình của các Hiệp định thương mại tự do FTAs mà Việt Nam là thành viên; làm giảm thu ngân sách 2.150 tỷ đồng.

- Kim ngạch từ các mặt hàng có nguồn thu chính cho NSNN của Thành phố Hồ Chí Minh năm 2019 giảm so với cùng kỳ tác động tiêu cực đến số thu xuất nhập khẩu trên địa bàn thành phố.

- Việc tự do lựa chọn đăng ký thủ tục hải quan tại bất kỳ các Chi cục Hải quan nào thuận tiện nhất đã dẫn đến sự “dịch chuyển tự nhiên” của hàng hóa từ các cảng của Thành phố Hồ Chí Minh đến các Chi cục trực thuộc Cục Hải quan các địa phương lân cận.

- Tình hình buôn lậu, gian lận thương mại vẫn diễn biến phức tạp cũng là nguyên nhân giảm thu ngân sách.

II. Quyết toán thu ngân sách địa phương năm 2019 (không kể khoản thu chuyển giao giữa các cấp ngân sách địa phương) là **168.901,208 tỷ đồng**. Cụ thể:

- *Thu điều tiết theo phân cấp*: **77.967,838 tỷ đồng**, đạt 105,01% dự toán (74.250,514 tỷ đồng) và tăng 6,02% so với cùng kỳ (73.539,591 tỷ đồng); nếu không kể thu tiền sử dụng đất (14.683,626 tỷ đồng) thì đạt **63.284,212 tỷ đồng**, đạt 98,5% dự toán (64.250,514 tỷ đồng) và tăng 7,35% so cùng kỳ (58.953,013 tỷ đồng).

- Thu kết dư ngân sách năm trước chuyển sang: **57.253,667 tỷ đồng** (trong đó, ngân sách thành phố là 48.221,180 tỷ đồng, ngân sách 24 quận - huyện là 8.054,374 tỷ đồng và 322 phường – xã, thị trấn là 978,113 tỷ đồng).

- Thu chuyển nguồn ngân sách năm trước chuyển sang năm 2019 tiếp tục chi và quyết toán: **29.387,265 tỷ đồng²**.

- Thu viện trợ không hoàn lại: **887,193 tỷ đồng**.

- Thu huy động, đóng góp: **59,656 tỷ đồng**.

- Thu bổ sung có mục tiêu từ ngân sách trung ương: **3.345,589 tỷ đồng**.

III. Tổng quyết toán chi ngân sách thành phố năm 2019 (không kể khoản chi chuyển giao giữa các cấp ngân sách địa phương) là **95.144,983 tỷ đồng**. Bao gồm:

1. Chi cân đối ngân sách: 92.665,774 tỷ đồng. Cụ thể như sau:

1.1 Chi đầu tư phát triển:

Chi đầu tư phát triển năm 2019 là **22.001,537 tỷ đồng**, đạt 69,59% dự toán Hội đồng nhân dân Thành phố thông qua (31.617,256 tỷ đồng); trong đó:

1.1. Chi đầu tư từ nguồn Chính phủ vay về cho vay lại là 1.263,727 tỷ đồng chỉ bằng 35,53% so với dự toán (3.556,6 tỷ đồng).

1.2. Chi đầu tư từ nguồn cân đối ngân sách địa phương:

Trong năm, thành phố đã chi đầu tư phát triển là **20.737,810 tỷ đồng**, đạt **73,9%** dự toán đầu tư theo Nghị quyết Hội đồng nhân dân (28.060,656 tỷ đồng).

1.2. Chi trả nợ lãi vay đến hạn:

- Tổng chi trả nợ lãi vay đến hạn là **1.116,694 tỷ đồng**, đạt 95,08% dự toán, trong đó:

+ Thanh toán lãi, phí trái phiếu chính quyền địa phương: 1.043,733 tỷ đồng;

+ Thanh toán lãi khoản vay lại vốn vay nước ngoài của Chính phủ: 72,961 tỷ đồng.

1.3. Chi thường xuyên:

Số quyết toán chi thường xuyên là **42.077,650 tỷ đồng**, chiếm tỷ trọng 45,41% trong tổng chi cân đối ngân sách, đạt 88,74% dự toán Hội đồng nhân dân thành phố giao. Chi tiết các lĩnh vực chi thường xuyên như sau:

- **Chi giáo dục, đào tạo và dạy nghề: 15.055,366 tỷ đồng**, đạt 90,52% dự toán Hội đồng nhân dân thành phố (16.631,687 tỷ đồng), tăng 32,55% so cùng kỳ (11.358,043 tỷ đồng). Nếu tính cả chi từ nguồn đầu tư phát triển (5.084,848 tỷ đồng) thì tổng chi cho giáo dục – đào tạo là **20.140,214 tỷ đồng**; chiếm tỷ trọng 21,73% trong tổng chi cân đối ngân sách.

- **Chi khoa học và công nghệ: 720,245 tỷ đồng**, chiếm tỷ trọng 1,71% trong tổng chi thường xuyên, đạt 52,18% dự toán Hội đồng nhân dân thành

² Bao gồm 1.816,211 tỷ đồng là kế hoạch vốn chưa giải ngân của dự án 02 bệnh viện tuyến cuối.

phố (1.380,291 tỷ đồng), tăng 38,25% so cùng kỳ (520,972 tỷ đồng). Nếu tính cả chi từ nguồn đầu tư phát triển là 367,410 tỷ đồng thì tổng chi cho lĩnh vực khoa học công nghệ là 1.087,655 tỷ đồng; chiếm tỷ trọng 0,4% trong tổng chi cân đối ngân sách.

- **Chi quốc phòng: 843,445 tỷ đồng**, đạt 93,76% so với dự toán (899,556 tỷ đồng), tăng 8,42% so với cùng kỳ (777,936 tỷ đồng).

- **Chi an ninh và trật tự an toàn xã hội: 544,878 tỷ đồng**, đạt 96,68% so với dự toán (563,608 tỷ đồng), giảm 20,07% so với cùng kỳ (681,706 tỷ đồng).

- **Chi y tế: 3.361,660 tỷ đồng**, chiếm tỷ trọng 7,99% trong tổng chi thường xuyên, đạt 107,67% dự toán Hội đồng nhân dân thành phố. Nếu tính cả chi từ nguồn đầu tư phát triển là 1.416,167 tỷ đồng thì tổng chi cho sự nghiệp y tế là **4.777,827 tỷ đồng**; chiếm tỷ trọng 5,16% trong tổng chi cân đối ngân sách địa phương.

- **Chi văn hóa - thông tin: 538,875 tỷ đồng**, đạt 102,81% so với dự toán (524,170 tỷ đồng) và tăng 8,56% so cùng kỳ (496,390 tỷ đồng).

- **Chi phát thanh: 56,923 tỷ đồng**, đạt 93,2% dự toán (61,074 tỷ đồng) và giảm 19,35% so cùng kỳ (70,576 tỷ đồng).

- **Chi thể dục thể thao: 454,082 tỷ đồng**, đạt 95,95% dự toán (473,237 tỷ đồng) và giảm 2,77% so cùng kỳ (467,026 tỷ đồng).

- **Chi bảo vệ môi trường: 3.518,123 tỷ đồng**, đạt 77,85% dự toán (4.519,007 tỷ đồng), tăng 7,25% so cùng kỳ (3.280,394 tỷ đồng).

- **Chi các hoạt động kinh tế: 5.748,610 tỷ đồng**, đạt 81,78% dự toán (7.029,387 tỷ đồng) và tăng 4,78% cùng kỳ (5.486,378 tỷ đồng).

- **Chi hoạt động của các cơ quan quản lý nhà nước, Đảng, Đoàn thể: 7.998,301 tỷ đồng**, đạt 98,57% dự toán (8.114,389 tỷ đồng) và tăng 16,21% so cùng kỳ (6.882,537 tỷ đồng).

- **Chi đảm bảo xã hội: 2.753,585 tỷ đồng**, chiếm tỷ trọng 6,54% trong tổng chi thường xuyên, đạt 89,81% dự toán (3.066,080 tỷ đồng) và giảm 0,76% so cùng kỳ (2.774,724 tỷ đồng).

- **Chi khác: 483,557 tỷ đồng**, đạt 46,75% dự toán (1.034,356 tỷ đồng) và giảm 31,22% so cùng kỳ (703,072 tỷ đồng).

1.4. Chi bổ sung quỹ dự trữ tài chính: 11,4 tỷ đồng, đạt 100% dự toán.

1.5. Chi chuyển nguồn theo quy định của Luật NSNN:

Tổng chi chuyển nguồn ngân sách năm 2019 sang 2020 là **27.458,493 tỷ đồng**, bao gồm:

- Khối thành phố: **23.948,498 tỷ đồng**;

- Khối quận huyện: **3.027,178 tỷ đồng**.

- Khối phường – xã: **482,817 tỷ đồng**.

2. Chi từ nguồn bổ sung có mục tiêu của Trung ương để thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia và nhiệm vụ khác (vốn ngân sách trung ương) là 2.303,313 tỷ đồng, bao gồm:

- **Nguồn vốn ngoài nước: 913,045 tỷ đồng**, đạt 88,39% so với dự toán (1.033 tỷ đồng).

- **Nguồn vốn trong nước: 1.390,268 tỷ đồng**, đạt 56,53% so dự toán (2.459,250 tỷ đồng).

3. Chi nộp ngân sách Trung ương: 175,896 tỷ đồng

Đánh giá kết quả thực hiện dự toán chi ngân sách Thành phố năm 2019:

Thành phố đã triển khai đồng bộ, quyết liệt các biện pháp quản lý, điều hành chi ngân sách bám sát dự toán được giao, chặt chẽ, tiết kiệm, đảm bảo việc sử dụng ngân sách tiết kiệm, hiệu quả.

Mặc dù, trong năm có một số khoản chi phát sinh ngoài dự toán, đặc thù (Chi thực hiện chính sách cấp bù do giảm học phí cho học sinh bậc nhà trẻ, trung học cơ sở và bổ túc trung học cơ sở tại các trường công lập theo Nghị quyết số 25/2018/NQ-HĐND ngày 07 tháng 12 năm 2018 của Hội đồng nhân dân thành phố; cấp bù giá nước sạch, cấp bù giá muối cho người dân trên địa bàn huyện Cần Giờ....) nhưng do đã được dự phòng nên thành phố vẫn đáp ứng được các nhiệm vụ chi đề ra; đồng thời, thành phố cũng tập trung nguồn lực để bố trí cho các nhiệm vụ chi cần tập trung nguồn lực như giáo dục (chiếm 21,73% trong tổng chi cân đối), y tế (chiếm 5,16% trong tổng chi cân đối), đảm bảo xã hội (chiếm 3,3% trong tổng chi cân đối)..... Kết quả chi ngân sách 2019 như sau:

- Tổng chi thường xuyên năm 2019 là **42.077,650 tỷ đồng**, đạt 88,74% dự toán Hội đồng nhân dân thành phố giao (47.419 tỷ đồng), chiếm tỷ trọng 45,41% trong tổng chi cân đối ngân sách; trong đó, chi y tế, dân số và gia đình đạt 107,67% so với dự toán là do trong năm 2019, thành phố đã khai thác khoản thu viện trợ (860,704 tỷ đồng) để thực hiện các nhiệm vụ chi sự nghiệp y tế.

- Tổng chi đầu tư phát triển (không kể các dự án giải ngân từ khoản vay lại) là **20.737,810 tỷ đồng**, đạt **73,9%** dự toán đầu tư nguồn ngân sách thành phố được hưởng theo phân cấp (28.060,656 tỷ đồng).

Trong quản lý điều hành đầu tư công, thành phố đã bố trí kế hoạch theo đúng Luật Đầu tư công và các Nghị định có liên quan; theo đúng nguyên tắc, định hướng đã được Hội đồng nhân dân thành phố thông qua. Các dự án đầu tư từ nguồn vốn ngân sách thành phố đều đảm bảo về mặt chủ trương đầu tư, phù hợp với quy hoạch phát triển kinh tế xã hội. Thường xuyên rà soát tiến độ thi công, giải ngân của các dự án để điều hòa kết hoạch vốn; thực hiện điều chỉnh giảm vốn đối với các dự án đầu tư có tiến độ giải ngân thấp để bổ sung đảm bảo nguồn vốn cho các dự án có tiến độ giải ngân cao, khả năng hoàn thành trong năm; dừng các công trình đầu tư kém hiệu quả, dàn trải để tập trung cho các dự án trọng điểm, cấp bách; qua đó đã có những tác động sâu sắc đến rất nhiều mặt của đời sống kinh tế - xã hội, nhiều công trình dự án được đầu tư, kịp thời giải

quyết những yêu cầu bức thiết về ùn tắc giao thông, giảm ngập nước, giảm thiểu ô nhiễm môi trường, thúc đẩy kinh tế, bảo đảm an sinh xã hội.

B. Thực hiện kế hoạch vay và chi trả nợ:

- Tổng số vay (từ nguồn Chính phủ về cho vay lại) là: **1.263,798 tỷ đồng**³.
- Tổng số trả nợ gốc: **1.879,001 tỷ đồng**; trong đó:
 - + Cân đối từ nguồn kết dư Ngân sách 2018⁴: 379,001 tỷ đồng;
 - + Cân đối từ nguồn tiết kiệm chi đầu tư phát triển năm 2019⁵: 1.500 tỷ đồng.

C. Kết dư ngân sách:

Kết dư ngân sách thành phố năm 2019 là **73.141,022 tỷ đồng** (đã bao gồm số địa phương vay lại từ Chính phủ là 1.263,798 tỷ đồng); trong đó:

- Kết dư Ngân sách thành phố là: **63.143,625 tỷ đồng** (đã bao gồm số địa phương vay lại từ Chính phủ là 1.263,798 tỷ đồng), trong đó có:

+ *Khoản bổ sung từ ngân sách trung ương cho thành phố để thực hiện 02 bệnh viện tuyến cuối: 1.816,211 tỷ đồng.*

+ *Số kết dư ngân sách 2018 để trả nợ 2020: 3.791,927 tỷ đồng*⁶.

- Kết dư ngân sách quận huyện là **8.930,320 tỷ đồng**, (bình quân kết dư mỗi quận- huyện là 372,097 tỷ đồng), được chuyển vào thu cân đối ngân sách quận- huyện năm 2020 theo quy định của Luật Ngân sách Nhà nước.

- Kết dư ngân sách phường - xã: **1.067,077 tỷ đồng** (bình quân kết dư mỗi phường- xã là 3,314 tỷ đồng), được chuyển vào thu cân đối ngân sách phường- xã năm 2020 theo quy định của Luật Ngân sách Nhà nước.

ỦY BAN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ

³ Số vay lại từ nguồn Chính phủ về cho vay lại được ghi nhận theo số liệu đã hạch toán ghi thu – ghi chi qua Kho bạc; số nhận nợ thực tế của thành phố trong năm ngân sách 2019 là 80,803 tỷ đồng.

⁴ Nghị quyết số 58/NQ-HĐND ngày 09 tháng 12 năm 2019 của Hội đồng nhân dân thành phố về tổng quyết toán ngân sách thành phố năm 2018.

⁵ Tại Điều 02 Nghị quyết số 37/NQ-HĐND ngày 07 tháng 12 năm 2018, Hội đồng nhân dân thành phố: “*Trường hợp số vay mới trong năm không đạt như kế hoạch thì sử dụng nguồn tăng thu, tiết kiệm chi, kết dư ngân sách của thành phố để trả nợ*”.

⁶ Nghị quyết số 58/NQ-HĐND ngày 09 tháng 12 năm 2019 của Hội đồng nhân dân thành phố về tổng quyết toán ngân sách thành phố năm 2018.